

1.04 Strokovni članek

Prejeto: 16. 5. 2019

UDK 930.253(497.4Nova Gorica):78.087.683(497.4)"1955/2016"

Arhivska dediščina »vodopivcev« v novogoriškem pokrajinskem arhivu

JURIJ ROSA

profesor zgodovine in sociologije, arhivski svetovalec
Pokrajinski arhiv v Novi Gorici, Trg Edvarda Kardelja 3, SI-5000 Nova Gorica
e-pošta: jurij.rosa@pa-ng.si

Izvleček

Primorski akademski zbor Vinko Vodopivec je v svojem več kot šestdesetletnem delovanju ustvaril poseben pojem »vodopivstvo«, ki je poseben pojav primorske istovetnosti. V svoje vrste je društvo pritegnilo na stotine študentov, ki jih je vrsta zborovodij popeljala do kakovostnega moškega pevskega zbora v domovini in tujini, s prepoznavno primorsko dušo in veliko ljubeznijo do rodne zemlje in petja. Vodstvo društva se je zavedalo, da je treba za arhivske sledi njegovega delovanja poskrbeti s trajnejšo rešitvijo, zato se je odločilo za izročitev svojega arhivskega gradiva Pokrajinskemu arhivu v Novi Gorici.

Gradivo »vodopivcev« predstavlja dragocen društveni arhivski fond. Razmera dobro so ohranjene evidence članov, dokumentacija pevskih nastopov, zlasti pa zbirka fotografij, časopisni članki, jubilejne brošure, izdaje zvočnih posnetkov in zbirka priznanj. Precej slabše je stanje običajnega spisovnega gradiva, ki je za starejša leta obstoja društva ohranjeno le v posamičnih primerkih, za mlajše obdobje pa v večji meri pri večini let oziroma sezon.

Ključne besede:

Primorski akademski zbor Vinko Vodopivec, prevzem gradiva, predstavitev pomembnejšega gradiva v fondu

Abstract

ARCHIVAL HERITAGE OF »VODOPIVCI« IN REGIONAL ARCHIVES
NOVA GORICA

After more than six decades, the Primorska Academic choir Vinko Vodopivec has created a special term »vodopivstvo« which is a special phenomenon of identity of Primorska. The association has attracted hundreds of students into their ranks who were led by a number of conductors to become a quality male choir in their homeland and abroad, flavoured with the distinctive spirit of Primorska and great love for homeland and singing. The society leadership was aware that the archival traces of its functioning need to be protected and preserved by way of sustainable solution, and as a result reached a decision to transfer its archives to the Regional Archives Nova Gorica. Documents of »vodopivci« represent a valuable fond. The members records, documentation of choir performances, and especially the collection of photographs, newspaper articles, jubilee brochures, sound recordings publication, and the collection of recognition awards are relatively well-preserved. Consider-

Key-words:

The Primorska Academic choir Vinko Vodopivec, acquisition of archives, the presentation of the most important archives in the fond

ably worse is the condition of the conventional archives, of which only a few individual samples are preserved for the earlier years of existence, while more archives from the most seasons are preserved for the later years.

»Srečen sem, da me je v mladosti zajelo vodopivstvo in sem z vodopivci še dolgo vrsto let rajžal po koncertih in bil njih glasnik, čeprav sam nisem pel. Rasel sem skupaj z njimi.«¹

(Tomaž Pavšič v zborniku ob 60. obletnici zbora)

Pričujoče besedilo začenjam z mislijo na dragega Tomaža Pavšiča (1931–2019), Idrijčana, profesorja slovenščine, primorskega kulturnega delavca, pisca, politika, velikega domoljuba, eno najuglednejših osebnosti primorskega kulturnega in političnega prostora, ki se je v 88. letu starosti 9. februarja letos preselil v večnost. Mnogokrat je bil napovedovalec in govornik na koncertih zbora, pogosto je pisal o njihovih nastopih in kulturnem poslanstvu v medijih, vedno jim je namenil čudovite, primorsko prežete, duhovno bogate misli v njihovih jubilejnih tiskanih izdajah. Vse do izteka življenjske poti je bil velik prijatelj in glasnik »vodopivcev«. S svojo srčno pripadnostjo pevski družini je pustil pomembno sled v zgodovini društva.

»Vodopivstvo« – znamenit primorski pojav

Morda bo koga od bralcev beseda, ki je že v naslovu med navednicami, presenetila, zagotovo pa ne tistega, ki ima v sebi vsaj nekaj primorske duše. »Vodopivci« in »vodopivstvo« sta namreč pojma, ki sta na svojstven način povezana s primorsko istovetnostjo in ji dajeta poseben pomen in vrednost, kar se izrazi to zrcali ves čas obstoja moškega pevskega zbora primorskih študentov.

Primorski akademski zbor Vinko Vodopivec je bil ustanovljen leta 1953 v Ljubljani in ima tam ves čas tudi sedež. Skupina primorskih fantov – študentov je prepevala okrog mize v gostilni Činkole na Poljanski cesti v Ljubljani. Imeli so že pevovodjo – Antona Nanuta. Njihova družba se je kmalu povečala in okoliščine so dozorele za ustanovitev moškega pevskega zbora primorskih študentov.

V več ko šestih desetletjih obstoja je dolga vrsta pevcev z vseh koncev Primorske šla skozi to pevsko društvo, v katerem so bili ves čas prisotni primorska odprtost in mediteranski navdih, zvestoba do rodni krajev, mladostna hotenja po povezovanju in druženju z glasbeno muzo in pevskega užitek. Kdor je pripadal temu zboru, se je hitro navzel nekega posebnega navdiha. »Vodopivstvo« je sila, ki je v svoj krog privlačevala ne le pristne Primorce, ampak tudi druge slovenske fante – Korošce, Štajerce, Dolenjce in druge. Sproščenost, študentska odprtost, pristna domačnost, narodna zavednost, prepojenost z brezmejno ljubeznostjo do petja – vse to in še kaj je čustveno jedro, čar in izvirnost, kar je oplajalo rodove mladih primorskih študentov. S pesmijo so izpovedovali sporočilo o svojem rodu in svoji navezanosti na zemljo na zahodu ter z njo ohranjali živ spomin na njeno zgodovinsko usodo. Tako je še zdaj, ko pevski zbor že smelo koraka proti sedemdesetletnici. Govoriti smemo o pravem gibanju, ki je v vsaki generaciji pevcev izraženo nekoliko drugače, pa vendar ne izgubi osnovne niti. Naj kot zanimivosti omenim še to, da je zaščitni znak zbora njegova himna, ki slej ko prej ostaja že ponarodela znamenita skladba Vinka Vodopivca *Žabe* na besedilo Josipa Stritarja, njihov udarni slogan, ki ga fantje radi vzklikajo po

¹ Orozovič, Borut (ur.): *Primorski akademski zbor Vinko Vodopivec: jubilejni zbornik ob 60. obletnici zbora*. Ljubljana: KUD PAZ Vinko Vodopivec ŠOU v Ljubljani, 2013.

svojih nastopih, v različnih družbah, zapisati so si ga dali tudi na majice, pa ima močan, kar izzivalen naboj in se glasi: *Trst je naš!*

Prof. Pavšič je v navedenem jubilejnem zborniku zapisal naslednje misli, ki v pravi razsežnosti pojasnjujejo ta svojevrsten pojav:

»Vodopivci (računalnik mi je ukazal pisati z veliko) ostajajo! Ni jih v Slovenskem pravopisu, a bi morali biti. Na strani 1667 stoji geslo vodopivec kot tisti, ki rad pije vodo, in Vodopivec kot ime oziroma priimek. Moralo bi pisati tudi vodopivec (in ne morda vodopivčev) tudi v pomenu pripadnika Primorskega akademskega pevskega zbora Vinko Vodopivec, ker se je ta priljubljena oznaka, predvsem seveda na našem slovenskem zahodu, že zdavnaj krepko oprijela.«

Kajpak je v imenu zbora poleg priimka Vodopivec tudi ime Vinko! »Vodopivci« – pevci pač ne pijejo radi (samo) vode!

Primorski študentje so svoj zbor poimenovali dobrodušnem kromberškem župniku, skladatelju Vinku Vodopivcu (1878–1952). V petdesetletni ustvarjalni dobi je ta izjemno plodoviti skladatelj s svojimi glasbenimi deli dosegel in pridobil srca najširših plasti ljudstva kot morda noben slovenski glasbenik. V sebi je imel neusahljive ustvarjalne sile, tako uspešno pa je deloval tudi zato, ker je imel ob sebi krog zvestih prijateljev, ki so ga podpirali pri njegovem glasbenem prizadevanju, skupaj pa imajo neprecenljive zasluge za ohranitev slovenstva na Primorskem v najbolj kritičnih časih. Njegov človeški, duhovniški in umetniški lik ostaja Primorcem kot spomin na nekaj dobrega, plemenitega in pomembnega, zato bo med nami trajno prisoten.

Svoje tenorske in basovske glasove je zboru v šestih desetletjih obstoja dalo okrog 800 študentov. Za izrazno moč, dober zvok in umetniška poustvarjanja je skrbelo 17 pevovodij, ki so se razmeroma pogosto menjali, vsi pa so na svoj način v mlade pevske duše sadili umetniška hotenja, zbor ohranjali na primerni kakovostni višini, ga popeljali do pomembnih nagrad in priznanj, predvsem pa njegov glas zanesli v mnoge primorske in druge slovenske kraje, med poslušalce po drugih državah Evrope in sveta. Predzadnji zborovodja Primož Malavašič, z enim najdaljših stažev v tej vlogi, je prepričljivo zapisal v že omenjenem zborniku ob 60. obletnici zbora: *»Biti zborovodja vodopivcev je nepozabno doživetje!«*.

Uspešna zgodba prevzema arhivske dokumentacije »vodopivcev«: odgovornost in skrb predsednika Jakoba Cotiča in izjemno delo skrbnika in raziskovalca Boruta Orozoviča

Arhivisti se pri svojem delu, kljub izrecnim določbam v zakonodaji, ki teoretično vse lepo urejajo, pri delu z ustvarjalci v praksi srečujemo tudi z okoliščinami, ki nam povzročajo nelagodje, zagate, slabo voljo in včasih tudi »sive lase«. K sreči je takih pojavov čedalje manj.

Če imamo svoje delo zares radi in ga opravljamo s srcem in dušo v skrbni za svojo kulturno dediščino oziroma zgodovinski spomin, pa imamo tudi mnogo zadoščenja.

V svoji petintridesetletni dobi skrbnika arhivskega gradiva društev zlepa nisem doživel takega zadoščenja kakor ob odločitvi vodstva tega uglednega pevskega društva pred dvema letoma in pol, da nam zaupa in izroči šestdesetletne arhivske sledi njihovega delovanja. Pridobitev njihovega gradiva predstavlja nov biser v seriji naših društvenih arhivskih fondov.

Zato se moram že kar na začetku tega sestavka toplo zahvaliti vodstvu društva, predvsem pa njegovemu takratnemu predsedniku Jakobu Cotiču in bivšemu članu zbora Borutu Orozoviču, ki sta najbolj zaslužna, da imamo zdaj v novogoriškem pokrajinskem arhivu fond z oznako PANG 1202 Primorski aka-

demski zbor Vinko Vodopivec. Njuno zanimanje, skrb in konkretna dejanja ob podpori društva so pripomogla k razmeroma hitri izpeljavi izročitve gradiva.

Predsednik Cotič je izkazal odgovoren odnos do arhivske dokumentacije pevskega društva in tudi zanimanje za našo dejavnost, obdelavo in hranjenje arhivske dediščine »vodopivcev« v naši ustanovi, saj je po končani obdelavi gradiva tudi osebno prišel »preverit«, kje se fond nahaja, kako je obdelan in opremljen.

Neverjetno vnemo in ogromno opravljenega dela pa je izkazal predani član pevske družbe in zagnani raziskovalec njene zgodovine Borut Orozovič. To je mogoče začutiti že iz zbornika ob 60-letnem jubileju zbora, katerega glavni urednik je bil, in dogodkih, ki so bili izvedeni ob tej obletnici. Stiki in osebna srečanja z njim so bili prijetni in učinkoviti. Kot arhivist sem v njem začutil odličnega sogovornika in sodelavca, s smislom za zgodovino in arhivistično stroko. Z vidika arhivističnih in raziskovalnih pripomočkov pa je opravil še delo, ki je terjalo veliko truda: Izvršil je precej urejevalnih del na gradivu, mnoge enote gradiva dokumentiral (predvsem fotografije in časopisne članke), izdelal pa še celo serijo koristnih pomagal na računalniških datotekah in jih tudi izročil arhivu.

Za nastajanje in ohranjanje zbirke arhivskega gradiva pri društvu pa so zaslužni tudi drugi posamezniki, ki so skozi leta zbirali članke, sestavljali fotografske albume in urejali preostalo dokumentacijo.

Zgodba sodelovanja med arhivsko službo v Novi Gorici in obema imenovanima se je srečno razpletala. Začela se je v začetku leta 2017. Društvo se je zavedalo, da je treba za arhivske sledi svojega delovanja poskrbeti s trajnejšo rešitvijo. Precejšen del dokumentarnega gradiva je ob pripravi in izvedbi praznovanja 60. obletnice društva temeljito prečesal glavni urednik jubilejnega zbornika Borut Orozovič, ki si je za dogodke ob tej okrogli obletnici gradivo

Diploma Primorskemu akademskemu zboru Vinko Vodopivec za enega največjih uspehov, ki ga je dosegel na mednarodnem tekmovanju v Arezzu (Italija) leta 1958.

pripeljal kar v svoje stanovanje v Dobravljah na Vipavskem, kjer je tudi nekaj časa ostalo. Zavedal se je, da tam ne more biti, zato je skupaj s takratnim predsednikom društva Jakobom Cotičem poiskal stik s Pokrajinskim arhivom v Novi Gorici, kjer smo z veseljem sprejeli pobudo, da poskrbimo za trajno ohranitev pomembnega gradiva. Sprva je bilo sicer govora o izročitvi gradiva v brezplačno hrambo (depozit), a se je kasneje izkazalo, da je boljša rešitev prevzem gradiva v last novogoriškega pokrajinskega arhiva. Ob tem je predsednik društva Jakob Cotič pokazal tudi zanimanje za pridobivanje znanja o ravnanju z dokumentarnim gradivom društva, zato mu je bilo posredovano seminarsko gradivo, ki naj društvu služi kot pripomoček za pravilno urejanje in hranjenje njihovega gradiva, ki tekoče nastaja.

V februarju in juniju 2017 je bila izročitev gradiva izvedena v treh fazah. Glavnino gradiva, ki ga je začasno hranil pri sebi, je v imenu društva izročil Borut Orozovič, manjši del, ki se je nahajal na sedežu društva v Ljubljani, pa predsednik Jakob Cotič. Ob tem velja omeniti še posebno zanimivost: Del gradiva, ki ga je izročil predsednik, sem v imenu naše arhivske službe prevzel celo v drugi državi, vendar ne prav daleč, v sosednji Gorici, kamor je predsednik pripeljal gradivo, ki je bilo namenjeno izročitvi s sedeža društva v Ljubljani ob priliki gostovanja pevskega zbora v slovenskem Kulturnem centru Lojze Bratuž.

Kratek vpogled v arhivsko dediščino »vodopivcev«

Gradivo je bilo ob izročitvi delno urejeno in tehnično opremljeno, delno pa slabše urejeno ali neurejeno. Po načelih strokovne obdelave gradiva društev v arhivski stroki je bilo po prevzemu gradivo podrobneje odbrano, dodatno urejeno in tehnično opremljeno ter okvirno popisano. Gradivo količine 1,5 tekočega metra fonda izvira iz časa od leta 1955 do leta 2016.

Posamezne zvrsti gradiva so zelo dobro ohranjene in so bile že dobro urejene pri ustvarjalcu gradiva. Za več zvrsti oziroma vsebinskih sklopov gradiva pa je mogoče sklepati, da niso ohranjeni v zaokroženih celotah, ampak da so v njih precejšnje vrzeli. To velja predvsem za starejše obdobje delovanja društva, pri nekaterih vsebinskih sklopih kar za približno prva tri desetletja obstoja društva ali še nekoliko več.

Razmeroma dobro so ohranjene evidence članov, dokumentacija pevskih nastopov, zlasti pa zbirka fotografij, časopisni članki, jubilejne brošure, izdaje zvočnih posnetkov in zbirka priznanj. Precej slabše je stanje običajnega spisovnega gradiva (pravilniki in drugi predpisi, zapisniki sej, programi dela in poročila o delu, dopisi, finančna dokumentacija itd.), ki je za starejša leta obstoja društva ohranjeno le v posamičnih primerkih, za mlajše obdobje pa v večji meri pri večini let oziroma sezon.

Ob vseh navedenih dejstvih glede ohranjenosti oziroma vrzeli v gradivu ostajajo odprta vprašanja, v kolikšni meri je tovrstno gradivo sploh nastajalo, o možnosti nahajališč gradiva še kje drugje (zlasti pri bivših vodilnih osebah društva), in predvidevanja o morebitnem uničenju ali izgubi gradiva v preteklosti.

Z ozirom na te okoliščine je bilo s strani vodstva pevskega društva storjenih tudi nekaj korakov, da bi skušali s pomočjo zasebnikov – bivših članov pevskega zbora pridobiti še kaj gradiva, s katerim bi zapolnili vrzeli v arhivskem fondu. Poizvedovanja pa doslej niso bila uspešna.

V naslednjih vrsticah na kratko predstavljam obsežnejše oziroma vsebinsko pomembnejše in posebne serije gradiva v fondu. Pri navedbi časa njihovega nastanka opozarjam, da mejne letnice nastanka gradiva niso vedno povsem zanesljive (kar nakazujejo dodani vprašaji).

»Zapisniki občnih zborov in skupščin s prilogami« so iz časa 1968–2008? in nudijo dober vir podatkov o dogajanju pri društvu za novejša obdobja delovanja zbora, vendar žal niti za to dobo niso ohranjeni za vsa leta. Le v manjši meri

zapolnjuje to vrzel nekaj preostalih »zapisnikov in poročil« iz novejšega časa.

Dobro so ohranjene razne evidence, iz katerih lahko dobimo kar zadovoljiv vpogled v sestave pevskega zbora skozi daljšo dobo. »*Seznami, kartoteka in evidenčni listi*« članov so se ohranili za dobo približno pol stoletja, med letoma 1960?–2010?, »*evidence prisotnosti na pevskih vajah*« pa so nepopolno ohranjene za čas 1987–2006?. »*Vprašalniki in anketni listi za člane pevskega zbora*« so ohranjeni v več serijah, vendar niso datirani. Nekateri vprašalniki niso samo suhoparno izpolnjeni s podatki, ki so jih vprašanja terjala, ampak vsebujejo daljše odgovore in zapise, ki so dodaten vir za preučitev zgodovine zbora. Redka zvrst dokumentacije, ki jo najdemo v društvenih arhivskih fondih, so »*skupinski potni listi*« za potovanja v Grčijo, Italijo in Poljsko, kjer je zbor gostoval v letih 1961–1963. »*Reverzi in potrdila za obleke in druge potreščine*« iz obdobja 1983–2003 so sicer v več serijah ohranjeni enotni obrazci, ki izkazujejo dokaj stroge zahteve za člane zbora, ki so obleke prejeli. Precej obsežna in grafično pestra je serija »*gradiva o letnih in drugih koncertih, nastopih na pevskih revijah, tekmovanjih, proslavah in drugih prireditvah*« iz časa 1955–2016, ki je za prvi desetletji obstoja društva slabo ohranjena, za naslednja pa bistveno bolje.

»*Dokumentacija jubilejnih dogodkov zbora*« je ohranjena za jubileje od 20. obletnice obstoja pevskega zbora dalje, najobsežnejša za 40. in 60. obletnico.

Izjemno zanimiva je »*dokumentacija brucovanj*« iz časa 1996–2010?, ob sprejemu brucev – začetnikov v pevsko društvo. Sporedi dogajanja, besedila zapriseg (zaobljub) brucev in njihove naloge in nekateri spremljajoči zapisi so domiselno šaljivi, nadvse duhoviti in nam prav neposredno pričarajo sproščeno vzdušje teh tradicionalnih družabnih dogodkov. V fondu je dobro zastopana raznovrstna »*dokumentacija o številnih nastopih v tujini*«, ohranjena v časovnem loku 1963–2012, ki izpričuje, da je zbor svoj pevski repertoar in svoje koncertne sposobnosti ponesel po evropskih državah, na ameriško celino in tudi v Južno Afriko.

Svojevrstna poslastica so »*beležnice raznih zapiskov dveh tajnikov*« iz let 1990?–1994, ki se v celoti sicer ne nanašajo na pevski zbor, a vsebujejo pretežno zabeležke in opomnike o zadevah »vodopivcev«.

Brez dvoma pa so največji »zaklad« fonda zbirke fotografij, časopisnih člankov in priznanj, diplom ter plaket.

Obsežna in zelo pestra je »*zbirka fotografij*«, saj obsega nekaj več kot 1000 enot, od teh jih je več kot tretjina v treh lepo urejenih albumih. Tudi glede časa nastanka zajemajo dolgo dobo zgodovine društva, saj so nastale v časovnem razponu 1955–2006?. Njihova vrednost je še pomembnejša, ker so v glavnem dobro vsebinsko, zlasti pa časovno dokumentirane, kar je bilo pretežno opravljeno že pri ustvarjalcu oziroma izročitelju. Koristen pripomoček k bogati slikovni dokumentaciji so tudi tri zgoščenke skeniranih fotografij o društveni dejavnosti iz arhiva društva in od drugih imetnikov, ki zaobjemajo širše časovno obdobje: 1953–2013.

Društvo je zelo dobro poskrbelo za zbiranje raznovrstnih časopisnih člankov iz vrste časopisov, ki so obveščali, poročali ali ocenjevali o njegovi dejavnosti, nastopih doma in v tujini, jubilejih in še mnogočem. Ta serija gradiva je bila še posebej zgledno urejena in odlično dokumentirana že pri društvu. Časopisna kronika (z izvirnimi in kopiranimi članki) je zares izjemno pestra in bogata, saj obsega časovno obdobje skorajda celotne dobe obstoja pevskega zbora, od leta 1955 do leta 2016. Mislim, da je blizu resnice ugotovitev, da najbrž skrbnikom za časopisno kroniko ni ušel tako rekoč noben članek, čeravno le drobna novička, napoved ali kratko obvestilo.

Zelo pomembna je tudi serija »*priznanj, diplom in plaket*«, ki jih je kar 95, nastalih med letoma 1958 in 2014. S svojimi likovnimi podobami na slikovit način sporočajo o mnogih nastopih in uspehih pevskega zbora v njegovi dolgi zgodovini.

Arhivski fond zaokrožata lepa bera »*jubilejnih brošur*« in lepo število

»zvočnih in slikovnih posnetkov na kasetah in zgoščenkah.«

Omeniti je treba še »rokopisno kroniko« (žal le kopijo) od sezone 1953/54 do sezone 1957/58 in za leti 1972 in 1974.

Na koncu tega pregleda želim predstaviti že omenjena pomagala v obliki preglednic in seznamov, ki jih je izdelal Borut Orozovič. Služila so mu sicer kot delovno gradivo, odprto za sprotno dopolnjevanje in so lahko tudi nepopolna. Vsekakor so bila pri obdelavi arhivskega fonda v dragoceno pomoč, enako bodo tudi vsem prihodnjim uporabnikom fonda.

Obsežnejši je pripomoček »Dogodki«, kjer je snov podrobno razdeljena na več posamičnih celot: brucovanja 1993–2013, kronologija nastopov in pomembnejših dogajanj od sezone 1953/54 do 2012/13, letni koncerti 1956–2013, gostovanja v tujini 1954–2014, nastopi na revijah (Primorska poje 1971–2013, Ljubljanski zbori 1971–2013, Revija študentskih pevskih zborov 1991–2013), seznam koncertov in nastopov od sezone 2008/09 do sezone 2013/14, tekmovanja 1958–2012, razno (prostori za vaje, napovedovalci, gostilne, krovne organizacije, logotipi, obleke, majice).

Krajši je pripomoček *Izdaje*, ki zajema popis izdanih zvočnih kaset in zgoščenk ter seznam izdanih brošur.

Arhivski fond so večinoma ustvarjali študentje, ki jih opredeljujejo lastnosti, značilne za rodove mladih akademikov. Z rednim ali do skrajnosti podaljšanim študijem so pridobivali višje in visoke stopnje znanja in usposobljenosti v družboslovnih, tehničnih in drugih strokah za zahtevne poklice med izobraženci v slovenski družbi. To se pozna tudi v vsebinah mnogih dokumentov, ki sestavljajo fond. V njih ne manjka sproščene izražanja, dovtipov, domislic, humorja in še drugega izražanja, ki na poseben način izpričuje razposajeno študentovsko naravo, a hkrati visoko stopnjo razmišljanja. Po teh značilnostih je ta fond gotovo svojstven in izjemen. Krasijo ga tudi različne »cvetke«, ob katerih se njegov uporabnik široko nasmeje, razvedri in nahrani dušo, lahko globoko zavzdihne ali pa tudi zamisli ...

Za zaključek naj povzamem vsaj eno z zelo zgovornim sporočilom. To je kratka telegramska čestitka, ki je bila poslana najverjetneje leta 2007, namenjena nosilcem nizkih glasov pri takratnem pevskem sestavu: »Mojim ljubim basom ob prazniku! Basi ste asi. Skrita oboževalka.«

Fotografija iz nastopa vseh generacij "vodopivcev" na koncertu ob 20. obletnici delovanja pevskega zbora, 19. januarja 1974 v Ajdovščini (na skrajni desni njihov prijatelj in glasnik Tomaž Pavšič).

SUMMARY

ARCHIVAL HERITAGE OF »VODOPIVCI« IN REGIONAL ARCHIVES NOVA GORICA

The Regional Archives Nova Gorica obtained the fond of The Primorska Academic choir Vinko Vodopivec. The choir, named after a popular priest and musician, was founded in 1953 and is established in Ljubljana. It unites students mostly from Primorska, but also those from other parts who share their love of singing and socialising. The association has become known for their recognisable Primorska spirit expressed by the term »vodopivstvo« and represents openness of Primorska, its loyalty to home towns, youthful wishes for connection, socialising with a musical muse, and experiencing the joys of singing. The association leaders and a devoted caretaker and material analyst have contributed with their interest, responsibility, eagerness, support, and actions to a relatively rapid transfer of archives. After acquisition, material was carefully selected, additionally arranged and technically equipped. 1,5 m long fond consists of material from the years from 1955 to 2016. The individual types of material are very well preserved and were arranged well by the entity under public law. Credit is also due to individuals who had been collecting newspaper articles, making photograph albums, and arranging other documentation. More types or rather substantive sets of material led us to believe that they are not fully preserved, but considerable gaps exist. This applies principally to the earlier period of the association's operation; certain substantive sets are missing information about approximately first three decades of society's existence. Members records, first performances documentation, especially the collection of photographs, newspaper articles, jubilee brochures, sound recordings publications, and the collection of awards are relatively well-preserved. Considerably worse is the condition of the conventional archives, of which only a few individual samples are preserved for the earlier years of existence, while more archives from the most seasons are preserved for the later years. Fond was created mostly by students who are defined by characteristics specific to generations of young academics. This is noticeable from contents of many documents making up the fond. They do not lack relaxed expression, jests, witty remarks, humour, and other forms of expression that shows students' effervescent nature in a special way, while at the same time showing a high level of thinking. These qualities make this fond especially interesting.